

AFKOOP ALIMENTATIE

Als je gescheiden bent, duurzaam gescheiden leeft of gescheiden bent van tafel en bed, kan je de voor het levensonderhoud van je ex-echtgenoot gedane uitkeringen volledig aftrekken. Bij je ex-echtgenoot zijn de ontvangen bedragen belast. Bedragen die je betaalt ten behoeve van de kinderen zijn niet aftrekbaar en derhalve onbelast. Maar als je elke maand alimentatie moet betalen, blijft je ex-echtgenoot van je afhankelijk. Dat kan ongewenst zijn. Als dat zo is, kan je de alimentatieverplichting (geheel of gedeeltelijk) afkopen. Dan betaal je een groot bedrag ineens en ben je niet meer afhankelijk van elkaar.

Fiscale verrekening

Het betalen van een afkoopsom voor de alimentatie kan een psychologisch voordeel opleveren. Je wordt niet meer door de maandelijkse betaling aan de ex-partner herinnerd. Maar niet alleen emotionele redenen spelen een rol bij de keuze voor het afkopen van alimentatie. Het kan ook fiscaal aantrekkelijk zijn als de betalende partner in het jaar van de afkoop meer verdient dan in de andere jaren. Dit kan bijvoorbeeld voor een ondernemer gelden. Door de alimentatie van twaalf jaar in één keer te betalen, heeft hij/zij een hoge aftrekpost. Verdient de betaler over langere periode bovengemiddeld, dan kan hij/zij de afkoop over meerdere jaren spreiden. Om de regeling fiscaal aantrekkelijk te maken moet de betalende partner wel een behoorlijk inkomen hebben. De aftrekpost geldt in eerste instantie over het inkomen uit werk en woning (box 1). Maar als je weinig verdient, heb je weinig aan zo'n enorme aftrekpost.

Aftrekbaar

Net zoals periodieke alimentatie is de afkoopsom fiscaal aftrekbaar bij de betaler en belastbaar bij de ontvanger. Onduidelijk is soms of een betaling betrekking heeft op verdeling van het gezamenlijke eigendom of op compensatie voor het gemis aan alimentatie. Alleen in het laatste geval is de betaling aftrekbaar/belast.

Voor de ontvanger is het verleidelijk het standpunt in te nemen dat geen sprake is van afkoop van alimentatie. Dat zou namelijk betekenen dat het bedrag onbelast is. De betaler daarentegen zal met het oog op de fiscale aftrek, de betaling juist aangemerkt willen zien als afkoop van alimentatie. De fiscus ziet erop toe dat de kwalificatie bij beide partijen uniform is.

Belasting

Om te voorkomen dat de ontvangende partij in één keer een groot bedrag belast krijgt, kan de ex-partner het geld ook storten bij een verzekeringsmaatschappij voor een lijfrenteuitkering. Lijfrente is een vaststaande periodieke uitkering, waarvoor van tevoren

premie wordt betaald. Bij afkoop van alimentatie krijgt de ontvanger de periodieke alimentatie dan van de verzekeringsmaatschappij. De betaler kan de koopsom ineens aftrekken in het jaar van betaling en de ontvanger betaalt elk jaar belasting over de ontvangen uitkeringen.

Afkopen gunstig?

Of het afkopen van alimentatie financieel gunstig is of niet, hangt echt van de persoonlijke situatie af. Het is raadzaam dit goed te laten doorrekenen door een deskundige. Er zitten namelijk een paar addertje onder het gras. Bijvoorbeeld, wanneer de alimentatieplichtige in één keer de alimentatie van de komende tien jaar betaalt, loopt hij/zij tien jaar rente mis. Bij de berekening van de hoogte van de afkoopsom moet rekening worden gehouden met dit renteverlies.

Of denk aan de situatie waarin de alimentatiegerechtigde meteen gaat samenwonen nadat hij/zij het gehele bedrag aan alimentatie in één keer heeft gekregen. De ex-partner zal mogelijk bekocht voelen. Immers, wanneer de alimentatiegerechtigde gaat samenleven of trouwen, leidt dat in de meeste gevallen tot een verlaging of beëindiging van de alimentatie.

Persoonsgebonden aftrek

Afkoop van alimentatie is een vorm van persoonsgebonden aftrek. De persoonsgebonden aftrek wordt op een in de Wet Inkomstenbelasting 2001 voorgeschreven volgorde op het inkomen in mindering gebracht. De persoonsgebonden komt eerst in mindering op het inkomen in box 1 (tarief maximaal 52%), daarna op het inkomen in box 3 (vast tarief van 30%) en tenslotte op het inkomen in box 2 (vast tarief van 25%). Het inkomen in de betreffende box kan niet verder worden verminderd dan tot nihil. Voor zover de koopsom niet kan worden verrekend met het inkomen in het jaar van betaling, wordt het restant in dezelfde volgorde in de komende jaren verrekend.

Let op!

De afkoop- of lijfrentekoopsom is uitsluitend aftrekbaar als je op het moment dat je deze betaalt, ook daadwerkelijk gescheiden bent. De afkoopsom is niet aftrekbaar als je 'slechts' duurzaam gescheiden leeft of gescheiden bent van tafel en bed.